

HOTĂRÂRE Nr. 547 din 9 iunie 2005
pentru aprobarea Strategiei naționale de protecție civilă

EMITENT: GUVERNUL ROMÂNIEI
PUBLICATĂ ÎN: MONITORUL OFICIAL NR. 600 din 12 iulie 2005

În temeiul art. 108 din Constituția României, republicată, și al art. 22 lit. a) din Legea nr. 481/2004 privind protecția civilă,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

ART. 1

Se aprobă Strategia națională de protecție civilă, prevăzută în anexa care face parte integrantă din prezenta hotărâre.

ART. 2

Finanțarea acțiunilor cuprinse în strategia prevăzută la art. 1 se face în limita fondurilor aprobate anual prin legea bugetului de stat.

ART. 3

Prezenta hotărâre intră în vigoare la 30 de zile de la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I.

PRIM-MINISTRU
CĂLIN POPESCU-TĂRICEANU

ANEXA 1*)

*) Anexa este reprodusă în facsimil.

STRATEGIA NAȚIONALĂ DE PROTECȚIE CIVILĂ

INTRODUCERE

Strategia națională de protecție civilă este documentul de bază al sistemului constituit în România, conform legii, care cuprinde obiectivele și opțiunile fundamentale privind îndeplinirea, prin mijloace și pe căi de acțiune specifice forțelor de protecție, a politicii de securitate națională a statului român în domeniul prevenirii și protecției populației, bunurilor materiale, valorilor de patrimoniu și factorilor de mediu în caz de dezastre și/sau război precum și pregătire și ducerea acțiunilor de intervenție pentru înlăturarea efectelor acestora.

Ea stabilește locul și rolul Protecției Civile din România în cadrul eforturilor de realizare a obiectivelor prevăzute în Strategia de securitate națională și strategia de ordine publică precum și a obiectivelor Uniunii Europene privind cooperarea în domeniu.

Strategia protecției civile constituie documentul fundamental care orientează sistemul național al protecției civile din România pentru îndeplinirea misiunilor stabilite prin lege.

În România, protecția civilă, în calitatea sa de componentă a structurilor de protecție, reprezintă una din formele de asigurare a securității naționale.

Potrivit legii, protecția civilă este componentă a sistemului securității naționale și reprezintă un ansamblu integrat de activități specifice, măsuri și sarcini organizatorice, tehnice, operative, cu caracter umanitar și de informare publică, planificate, organizate și realizate potrivit prezentei legi,

în scopul prevenirii și reducerii riscurilor de producere a dezastrelor, protejării populației, bunurilor și mediului împotriva efectelor negative ale situațiilor de urgență, conflictelor armate și înlăturării operative a urmărilor acestora și asigurării condițiilor necesare supraviețuirii persoanelor afectate. Activitatea de protecție civilă este de interes național, are caracter permanent și se bazează pe îndeplinirea obligațiilor ce revin, potrivit legii, autorităților administrației publice centrale și locale, celorlalte persoane juridice de drept public și privat române precum și persoanelor fizice.

Misiunea principală a protecției civile din România este de a asigura cetățenilor săi, bunurilor materiale individuale și colective ale acestora, valorilor de patrimoniu și factorilor de mediu siguranță și protecție împotriva efectelor dezastrelor naturale și/sau acțiunilor militare pe timp de pace, criză și război, prin respectarea strictă a drepturilor omului, într-un stat național, suveran, independent, unitar și indivizibil, angajat activ în procesul de integrare europeană și euro-atlantică, în condițiile unui regim politic bazat pe democrație constituțională, sub strict control democratic civil asupra sistemului protecției civile. Pentru îndeplinirea acestor misiuni, sistemul național al protecției civile este și va fi un serviciu public comunitar.

În aceste condiții, sistemul național al protecției civile din România trebuie să fie pregătit, încă din timp de pace și normalitate, să-și ridice capacitatea de intervenție în situații de urgență ori criză și să acționeze în situații de conflict militar cu capacitatea completă pentru asigurarea prevenirii și protecției populației, bunurilor materiale, animalelor, valorilor de patrimoniu și factorilor de mediu, precum și să fie în măsură să participe, cu toate resursele umane, tehnice, materiale și financiare de care dispune, pentru înlăturarea efectelor dezastrelor și/sau a conflictelor militare.

Aceste măsuri sunt obligatorii, la nivel național, pentru toate structurile administrativ teritoriale stabilite prin lege, dar și la nivelul instituțiilor publice și al agenților economici, indiferent de forma de proprietate.

Strategia protecției civile a fost elaborată pe următoarele considerente:

- România, membră NATO nu are inamici declarați, se bucură de relații pașnice cu vecinii, iar probabilitatea apariției, pe termen scurt și mediu, a unei amenințări militare majore la adresa securității sale este minimă, dar prin dispunerea sa geografică, formele de relief, caracterul temperat-continental al climatei, densitatea elementelor de infrastructură, a gradului mediu de dezvoltare economică, prin densitatea populației, gradul și nivelul de instruire a populației în vederea cunoașterii modului de comportare și acordare a ajutorului sau a primului ajutor în situații de dezastre, prin teritoriul său și populația dispusă în acest areal, rămâne vulnerabilă la formele de manifestare violentă a tuturor tipurilor de dezastre și conflicte militare, iar necesitatea unei capacități de răspuns credibile și permanente se impune.

- Strategia este în mod evident preventivă și participativă.

Esența strategiei cuprinde patru concepte strategice:

- **CAPACITATE DE RĂSPUNS CREDIBILĂ** - presupune o permanentă capacitate de reacție eficientă și adecvată la riscurile existente și probabile la adresa securității individuale și colective a populației civile. Pe baza evaluărilor și prognozelor realiste asupra riscurilor existente structurile de protecție civilă trebuie să aibă permanent capacitatea de intervenție corespunzătoare gradului de pericol la care este supusă populația.

- **RESTRUCTURAREA ȘI MODERNIZAREA** - constă în realizarea unor structuri adecvate riscurilor la care este supusă România, dar și celor specifice structurilor teritorial-administrative, instituțiilor publice sau agenților economici, dimensionate și înzestrate la posibilitățile de susținere financiară de care dispun administrațiile publice centrale și locale. În componența structurilor de protecție civilă (profesioniste și voluntare), trebuie incluse toate serviciile care concură la îndeplinirea misiunilor protecției civile. Va fi gândit și operaționalizat un sistem al protecției civile pe bază de voluntariat.

Concomitent, se va acționa pentru revederea structurilor ce urmează a fi constituite prin completare și/sau mobilizare, în vederea redimensionării acestora, precum și pentru reducerea timpului de operaționalizare și creșterea mobilității de intervenție.

Înzestrarea acestor structuri cu tehnică și aparatură modernă se va realiza progresiv, în funcție de repartitia alocațiilor bugetare naționale și locale, până cel mai târziu în 2008 - 2012.

- PARTENERIATUL OPERAȚIONAL INTENSIFICAT - cu structuri similare din țări membre și parteneri NATO și UE se bazează pe parteneriatele speciale, bilaterale și multilaterale, ca și pe dezvoltarea altora, care servesc la creșterea gradului de siguranță și protecție al populației civile, atât pe timp de pace, cât și pe timp de criză sau război.

- INTEGRAREA GRADUALĂ - are în vedere accelerarea procesului de aderare la structurile europene, concomitent cu interoperabilizarea treptată a structurilor militare și civile de protecție civilă cu cele similare ale celorlalte state membre NATO, fapt ce va permite României să-și ocupe locul dorit și meritat în cadrul comunității internaționale. Protecția Civilă din România trebuie să pregătească și să demareze demersurile necesare acceptării sale, cu responsabilități și drepturi depline, în rândul membrilor Organizației Internaționale a Protecției Civile. Un mediu de securitate colectivă prezintă cel mai bun mijloc de a ne proteja interesele naționale în secolul XXI.

MEDIUL DE SECURITATE

Amenințarea cu o confruntare militară majoră în Europa s-a diminuat în mod semnificativ. Odată cu colapsul regimurilor comuniste, România se confruntă cu o perioadă de tranziție, care prezintă atât aspecte favorabile, cât și provocări.

Paralel cu progresele cooperării și integrării, au loc procese perturbatoare la adresa securității, cum ar fi fragmentarea, marginalizarea sau izolarea unor actori internaționali. În lipsa dialogului, conflictele tind să dobândească un caracter internațional, antrenând utilizarea forței militare și creând pericole la adresa securității statelor, cu consecințe în plan regional și global. Toate statele participante la edificarea securității europene s-au angajat să adopte măsuri pentru întărirea cooperării, creșterea stabilității și reducerea posibilității izbucnirii unui conflict armat.

Mediul de securitate oferă, pe termen scurt, ocazia favorabilă de afirmare a României imediat după integrarea în Alianța Nord-Atlantică.

Există o instabilitate regională care poate determina accentuarea riscurilor pe termen mediu și lung. Spiritul de deschidere, de alianță și cooperare în Europa contribuie la întărirea tendinței de stabilitate. Sistemul național al protecției civile din România joacă un rol activ în dezvoltarea cooperării cu structurile similare ale altor state, pentru a susține întărirea încrederii și stabilității. Actualul mediu de securitate permite realizarea reformei protecției civile în cadrul unor limite de risc acceptabile.

Într-un mediu de securitate contradictoriu, complex, dinamic și incert, condițiile economico-financiare existente în România și în alte state din regiune reprezintă o sursă potențială de instabilitate. Aceasta ar putea întârzia efectele pozitive ale evoluției în plan regional și ar accentua tendințele negative.

Printre sursele potențiale de instabilitate cu care s-ar putea confrunta România în perioada imediat următoare pot fi enumerate: confruntările interetnice, interconfesionale și sociale; terorismul de stat; comerțul ilicit cu arme, explozibil, cu droguri și cu carne vie; afluxul de refugiați; sabotajele; exploatarea abuzivă a unor resurse (păduri, resurse minerale etc.); insuficiența amenajărilor și ameliorărilor etc.

În acest context, Protecția Civilă din România trebuie să fie pregătită să răspundă provocărilor începutului secolului al XXI-lea, care se manifestă cu precădere în spațiul de interes al strategiei de securitate naționale a României. Acest spațiu este variabil în funcție de evoluția mediului de securitate, interesele naționale și este determinat atât de existența surselor active sau potențiale de generare a unor crize, a căror rezolvare obligă la promovarea obiectivelor sistemului național de protecție civilă. România este situată la interferența a patru evoluții strategice dezvoltate în spațiile: central-european - viitor pol de prosperitate regională; sud-est european - generator de instabilitate; al Comunității Statelor Independente - aflat în criză de identitate și cel al Mării Negre - care

constituie atât zonă de importanță strategică pentru flancul sudic al NATO, cât și spațiu de tranzit pentru sursele energetice din Asia Centrală.

RISCURILE LA CARE SUNT SUPUSE TERITORIUL ȘI POPULAȚIA ROMÂNIEI

În prezent, riscul confruntării militare rămâne redus. Totuși există riscuri non-militare și militare dificil de prevăzut și apreciat și care ar putea evolua în amenințări. Din punct de vedere al protecției civile, o anumită parte a riscurilor non-militare pot fi clasificate în riscuri naturale și tehnologice care, la rândul lor, pot fi transnaționale, zonale, județene și locale.

Riscurile naturale cuprind totalitatea fenomenelor naturale periculoase în cadrul cărora parametrii de stare se pot manifesta în limite variabile de instabilitate de la normal către pericol, datorate pământului (cutremure, alunecări de teren, avalanșe), apei (inundații, ninsori abundente), aerului (furtuni, uragane, taifunuri), variațiilor de temperatură (îngheț, secetă, caniculă), alte evenimente neprevăzute (epidemii, epizootii).

Riscurile tehnologice cuprind totalitatea evenimentelor datorate acțiunii umane, involuntare sau intenționate, care conferă elementelor infrastructurii probabilitatea de a funcționa în limite cuprinse între normal și periculos până la dezastre cu efecte distructive asupra siguranței cetățenilor, bunurilor materiale, valorilor de patrimoniu.

Din punct de vedere al ariei de manifestare riscurile pot fi clasificate astfel:

Riscurile naturale și tehnologice transnaționale sunt acele riscuri care, datorită evoluției lor, amenință teritoriul a două sau mai multe state.

Riscurile naturale și tehnologice zonale sunt acele riscuri care, datorită evoluției lor, amenință teritoriul a două sau mai multe județe.

Riscurile naturale și tehnologice județene sunt acele riscuri care, datorită evoluției lor, amenință teritoriul unui singur județ (două sau mai multe localități).

Riscurile naturale și tehnologice locale sunt acele riscuri care, ca urmare a evoluției lor, amenință teritoriul unei singure localități).

Consecințele riscurilor militare la adresa securității individuale și colective a cetățenilor României cumulate cu cele non-militare pot afecta grav capacitatea de răspuns la formele evolutive de manifestare a acestora prin diminuarea resurselor umane, tehnice, materiale și financiare, scăderea bruscă a nivelului de trai și a încrederii cetățenilor în instituțiile statului cu rol decizional în domeniul securității naționale.

Pentru diminuarea efectelor riscurilor sunt necesare măsuri ferme și oportune. Amânarea lor va accentua numărul și formele de manifestare ale riscurilor și va mări costul acțiunilor viitoare. Pentru a răspunde adecvat la întreaga gamă de riscuri trebuie să dispunem la timp de forțele și mijloacele necesare, cu un înalt nivel al capacității acționale.

Pentru îndeplinirea misiunilor sale specifice, pe baza deciziei autorităților naționale de comandă, structurile de protecție civilă vor coopera cu celelalte elemente ale sistemului de apărare, ordine publică și siguranță națională specializate în combaterea categoriilor de riscuri specifice teritoriului național.

INTERESELE NAȚIONALE ȘI OBIECTIVUL FUNDAMENTAL AL PROTECȚIEI CIVILE

Din punct de vedere al protecției civile, asigurarea intereselor naționale se realizează prin aplicarea normelor juridice, măsurilor și acțiunilor specifice menite să prevină, să asigure protecția populației, bunurilor materiale, valorilor de patrimoniu și a factorilor de mediu, să contracareze efectele acțiunilor militare, pe cele ale dezastrelor naturale și tehnologice, să inițieze și să desfășoare urgent măsuri pentru înlăturarea efectelor acestora.

Sub aspectul complexului măsurilor urgente pe care protecția civilă trebuie să le desfășoare în acest context, cea de-a patra Convenție de la Geneva din 12.08.1949 și Protocoalele adiționale I și II

din 1977, adoptate de România prin Decretul nr. 224 din 11.05.1990, stabilesc că prin expresia "protecție civilă" se înțelege îndeplinirea tuturor sarcinilor umanitare destinate să protejeze populația civilă împotriva pericolelor, ostilităților sau dezastrelor, asigurând condițiile necesare supraviețuirii. Aceste sarcini sunt: serviciul de alertă, evacuarea, organizarea de adăposturi, aplicarea măsurilor de camuflaj, salvarea, primul ajutor și asistența religioasă, decontaminarea, adăpostirea, aprovizionarea de urgență, ordinea în zona sinistraților, serviciile funerare de urgență, prevenirea și stingerea incendiilor și altele.

Îndeplinirea acestor sarcini are la bază principii și norme adoptate și recunoscute pe plan mondial, astfel:

SOLIDARITATEA: Protecția Civilă este o mișcare universală al cărei obiectiv este protecția populației, a proprietăților și mediului acestora, în fața dezastrelor naturale sau provocate de accidente și ajutorarea acestora în spiritul umanității, imparțialității și solidarității.

SERVICIUL PUBLIC: Protecția Civilă este un serviciu stabilit de către un stat, pe baza legislației fiecărei țări, în spiritul Dreptului Internațional Umanitar. Sarcinile sale principale sunt prevenirea, pregătirea, planificarea și intervenția în contextul dezastrelor naturale sau provocate de accidente și/sau acțiuni militare.

COORDONAREA: Protecția Civilă are funcția de coordonator al întregii protecții, asistenței și operațiunilor desfășurate pentru îndeplinirea scopului fundamental.

EMBLEMA UNIFICATOARE: Emblema distinctivă internațională a Protecției Civile este un triunghi echilateral albastru pe fond portocaliu. Persoanele care au acest însemn au datoria să protejeze și să asiste în orice împrejurare victimele dezastrelor sau conflictelor armate și să promoveze în rândul populației o cultură a prevenirii în fața dezastrelor. Personalul protecției civile, echipamentul și instalațiile acestuia, precum și proprietatea sub controlul acestora trebuie respectate.

Obiectivul fundamental al protecției civile în România îl constituie realizarea capacității naționale de răspuns, necesară și adecvată pentru asigurarea prevenirii populației în cazul producerii atacurilor executate de un eventual agresor terestru, aerian sau maritim, precum și în cazul iminenței producerii unor dezastre naturale sau tehnologice, să asigure protecție populației în caz de dezastre și/sau conflict armat, să participe la planificarea, pregătirea, organizarea, și conducerea eficientă a acțiunilor de intervenție pentru înlăturarea efectelor acestora.

OBIECTIVELE PROTECȚIEI CIVILE NAȚIONALE

În vederea îndeplinirii acestui deziderat fundamental, strategia protecției civile în România definește următoarele obiective:

- identificarea, monitorizarea și gestionarea tipurilor de riscuri generatoare de dezastre naturale și tehnologice existente pe teritoriul României sau pe teritoriul statelor vecine, care ar putea afecta teritoriul național;

- informarea și pregătirea preventivă a populației cu privire la pericolele la care este expusă, măsurile de autoprotecție ce trebuie îndeplinite, mijloacele de protecție puse la dispoziție, obligațiile ce îi revin și modul de acțiune pe timpul situației de urgență;

- organizarea și asigurarea stării de operativitate și capacității de intervenție optime a serviciilor pentru situații de urgență și a celorlalte organisme specializate cu atribuții în domeniu;

- înștiințarea oportună a autorităților administrației publice centrale și locale despre evoluția spre dezastru a factorilor de risc natural sau tehnologic, cât și în cazul apariției pericolului iminent al acțiunilor militare și alarmarea populației în cazul producerii acestora precum și alarmarea populației în situațiile de urgență;

- protecția populației, bunurilor materiale, valorilor culturale și arhivistice precum și a mediului împotriva efectelor dezastrelor și ale conflictelor armate;

- realizarea preventivă a măsurilor de protecție civilă prin evacuare, adăpostire, asanare pirotehnică, asistență sanitară și decontaminare;

- pregătirea pentru protecție civilă a personalului de conducere din administrația publică centrală și locală, a unităților și formațiunilor, a salariaților, elevilor, studenților și a populației neîncadrate în muncă;

- planificarea, organizarea, pregătirea și conducerea acțiunilor de intervenție pentru înlăturarea urmărilor dezastrelor și/sau acțiunilor militare;

- organizarea și executarea intervenției operative pentru reducerea pierderilor de vieți omenești, limitarea și înlăturarea efectelor situațiilor de urgență civilă și pentru reabilitarea utilităților publice afectate;

- limitarea și înlăturarea efectelor dezastrelor și efectelor atacurilor din aer pe timpul conflictelor armate;

- participarea cu forțe și mijloace specifice la normalizarea activităților serviciilor de utilitate publică și acordarea de ajutor pentru restabilirea și menținerea ordinii în zonele afectate de dezastre și/sau conflicte militare;

- participarea la activități internaționale cu caracter umanitar;

- constituirea rezervelor de resurse financiare și tehnico-materiale, în condițiile legii.

În vederea promovării și apărării intereselor României și pentru realizarea obiectivelor de securitate națională, prin utilizarea adecvată a forțelor și mijloacelor specifice, trebuie să se prevină producerea unor dezastre naturale și/sau tehnologice independent sau în cooperare cu partenerii (vecinii) și cu aliații.

Totodată, se impune intensificarea eforturilor consacrate interoperabilității depline cu standardele NATO pentru a beneficia în egală măsură de avantajele participării la apărarea colectivă. Pentru a fi credibile, structurile de protecție civilă din România trebuie să dispună de structuri modulare, mobile, eficiente și moderne.

Prin continuarea actualelor parteneriate strategice, multilaterale și bilaterale, precum și prin dezvoltarea altora, se vor crea condiții favorabile întăririi securității populației civile în fața dezastrelor și/sau acțiunilor militare în regiune și se va facilita modernizarea structurilor acționale ale protecției civile.

În acest fel, protecția civilă din România va contribui la stabilitatea regională, ca o participantă activă la siguranța și securitatea civilă europeană.

PRINCIPII STRATEGICE

Forțele și mijloacele de protecție civilă din România sunt chemate să mențină libertatea de acțiune a României în relațiile cu alte state, să asigure participarea activă a statului român la gestionarea situațiilor de urgență determinate de dezastre și să sprijine autoritățile centrale și locale, în gestionarea acestora.

Potrivit opțiunilor politice fundamentale ale statului român și tradițiilor naționale, Strategia națională de protecție civilă a României se bazează pe principiul controlului democratic civil asupra structurilor de protecție civilă de către conducerea politică a statului - Parlament, Președinte, Consiliul Suprem de Apărare a Țării, Guvern, Prim-ministru.

Politica privind protecția civilă în România și procesul de bugetar al acesteia sunt transparente și se desfășoară pe baza hotărârilor Parlamentului.

Strategia națională de protecție civilă se bazează pe principiul capacității de răspuns credibile, asigurată preponderent prin efort național.

Deficitul de protecție civilă va fi acoperit în concordanță cu apartenența României la Alianța Nord-Atlantică, parteneriatele strategice și speciale, acordurile bilaterale și prin alte aranjamente de securitate cu diferite state.

Totodată, în conformitate cu Decizia Consiliului European nr. 792/2001/CE pentru stabilirea unui mecanism al Comunității pentru facilitarea cooperării în cadrul intervențiilor de asistență de protecție civilă, se va acționa pentru adoptarea legislației secundare pentru asigurarea participării

efective la mecanismul Comunității, urmând a se reglementa concret modalitățile de tranzitare a spațiului aerian în situații de urgență, asigurarea transportului echipelor naționale din România spre zonele de intervenție, precum și celelalte obligații impuse de decizia Consiliului, în vederea integrării protecției civile din România în mecanismul de referință, inclusiv privind asigurarea fondurilor necesare pentru operaționalizarea sistemului, în conformitate cu angajamentele asumate. În perspectiva integrării în Uniunea Europeană, România își propune să sprijine intenția Uniunii de a crea un cadru financiar de susținere a constituirii unui instrument de reacție rapidă și pregătire în caz de urgențe majore și participarea României la acesta.

Strategia direcționează structurile de protecție civilă către o forță cu capacități sporite, în măsură să acționeze oportun și eficient. Un asemenea sistem servește cel mai bine interesele României, deoarece facilitează participarea activă la structurile internaționale de protecție civilă și se adaptează rapid pentru prevenirea dezvoltării ariei de manifestare a tuturor tipurilor de dezastre.

Evoluțiile în conceptele strategice de pregătire și conducere a acțiunilor de intervenție pentru înlăturarea urmărilor dezastrelor și/sau a acțiunilor militare, complexitatea crescândă a formelor de manifestare a acestora impun ca protecția civilă să fie în măsură să ducă acțiuni de prevenire, protecție și intervenție într-o concepție unitară la nivel central și local, operațional și strategic.

Pentru îndeplinirea acestor misiuni rămân primordiale principiile Alianței Nord-Atlantice privind solidaritatea aliată, unitatea strategică, partajarea echilibrată a rolurilor, riscurilor și responsabilităților, efortul colectiv pentru prevenire protecție și intervenție, finanțarea multinațională, sprijinirea dezvoltării Identității de Securitate și Apărare Europeană (ESDI).

CONCEPTE STRATEGICE

Conceptele strategice descriu principalele modalități de folosire a forțelor de protecție civilă în operaționalizarea Strategiei de protecție civilă.

Ele definesc, de asemenea, direcția în care sistemul național de protecție civilă va fi structurat, înzestrat și instruit. Aceste concepte sunt: capacitatea de răspuns credibilă, restructurarea și modernizarea, parteneriatul operațional intensificat și integrare graduală.

- **CAPACITATEA DE RĂSPUNS CREDIBILĂ.** Sistemul național de protecție civilă din România trebuie să mențină permanent capacitatea de a răspunde eficient și adecvat la orice formă de manifestare evolutivă a riscurilor naturale și tehnologice sau pe timpul pregătirii și desfășurării acțiunilor militare. Răspunsul protecției civile, în caz de dezastre și/sau acțiuni militare, cuprinde un ansamblu de măsuri și acțiuni succesive, prin utilizarea componentelor acționale ale Sistemului Național de Management al Situațiilor de Urgență, voluntarilor de protecție civilă, existente la pace, precum și, în unele cazuri de dezastre majore, a structurilor profesionale care se vor constitui prin completare și mobilizare.

Aceste importante categorii de forțe sunt sprijinite de serviciile publice de ambulanță, spitalele de urgență și secțiile de urgență organizate pe lângă spitalele din rețeaua medicală națională, institutul și secțiile de medicină legală, alte servicii publice, poliția, Oficiul Național pentru Refugiați, jandarmeria română, precum și forțe și mijloace din cadrul Ministerului Apărării Naționale.

Riposta protecției civile cuprinde trei faze:

Acțiuni și măsuri predezastru (în timp de pace) presupun identificarea și luarea în evidență a surselor și zonelor probabile de risc la dezastre sau conflict militar, monitorizarea acelor surse de risc ale căror parametri de manifestare permit acest lucru, constituirea și pregătirea forțelor și mijloacelor de protecție civilă, constituirea sistemului de înștiințare și alarmare (prevenire) în cazul atingerii sau depășirii parametrilor de siguranță, realizarea graduală a măsurilor specifice de protecție civilă corespunzător fondurilor alocate, constituirea sistemelor de conducere, elaborarea unor prognoze la sursele și zonele de risc la care procesul de predicție permite, elaborarea planurilor de protecție și intervenție pentru mai multe variante posibile pe baza unor scenarii ipotetice,

elaborarea planurilor de cooperare între structurile de urgență și alte forțe și mijloace prevăzute pentru a participa la misiuni de sprijin și asistență umanitară. Pe baza evaluării permanente a riscurilor trebuie să se mențină permanent forțe credibile, suficiente cantitativ și pregătite la nivelul standardelor moderne.

Acțiuni și măsuri pe timpul producerii și desfășurării dezastrului (în timp de criză) - vor consta în luarea măsurilor urgente de alarmare (alertare) a populației, pentru scoaterea ei în afara zonelor de pericol, desfășurarea unor acțiuni oportune și energice pentru protejarea vieții cetățenilor și animalelor, salvarea unor bunuri materiale de valoare, intensificarea măsurilor de protecție, în vederea reducerii efectelor dezastrului și/sau acțiunilor militare, ridicarea capacității de intervenție a forțelor și mijloacelor participante, prin mobilizare și efectuarea de rechiziții, punerea în aplicare a planurilor de protecție și intervenție întocmite din timp de normalitate după revederea și actualizarea acestora. Concomitent, trebuie avută în vedere obligația de a notifica către țările vecine și organismele internaționale specializate în producerea unor dezaastre care pe baza prognozelor elaborate ar putea depăși granițele naționale în vederea pregătirii procedurilor de acordare a asistenței și sprijinului umanitar, în situația în care s-ar depăși capacitatea de răspuns a protecției civile și statul român ar solicita acest sprijin.

Măsuri și acțiuni post dezastru (pe termen scurt, mediu și lung):

- în cazul măsurilor și acțiunilor pe termen scurt, misiunile protecției civile au în vedere continuarea acțiunilor de căutare - salvare, evaluarea situației pierderilor și distrugerilor provocate de dezastru și/sau acțiunile militare, analiza capacității de răspuns impusă de situația și existența forțelor și mijloacelor planificate să participe la acțiuni de intervenție completate cu structurile prevăzute a se înființa la mobilizare și cu cele din planurile de cooperare, analiza necesarului de sprijin și asistența umanitară din exterior și demararea demersurilor pentru obținerea acestui sprijin, coordonarea unitară a forțelor și mijloacelor de intervenție, asigurarea condițiilor minime de protecție și siguranță pentru populația aflată în dificultate;

- în cazul acțiunilor și măsurilor pe termen mediu se are în vedere continuarea acțiunilor de căutare - salvare și a celor de evaluare a situației pierderilor și distrugerilor, crearea condițiilor de trai normale pentru populația sinistrată, colectarea, depozitarea și distribuirea echitabilă a ajutoarelor umanitare de strictă necesitate, înlăturarea eșalonată a urmărilor dezastrului și/sau a acțiunilor militare, refacerea principalelor elemente de infrastructură și a utilităților de gospodărie comunală;

- în cazul măsurilor și acțiunilor pe termen lung se vor continua acțiunile de sprijinire a populației afectate, înlăturarea efectelor dezastrului și/sau a acțiunilor militare, participarea la refacerea tuturor elementelor de infrastructură și a utilităților de gospodărie comunală, relocarea populației evacuate, eventual a celor sinistrați, asigurarea condițiilor pentru reluarea în situație de normalitate a activităților social-economice, refacerea măsurilor de protecție civilă afectate și a capacității de intervenție a forțelor și mijloacelor participante la acțiunile de intervenție.

- **RESTRUCTURAREA ȘI MODERNIZAREA** - Numărul și pericolul pe care-l reprezintă riscurile existente pe teritoriul României, dar și instabilitatea politico-militară din zona de interes geostrategic a țării noastre presupune ca, în viitor, forțele și mijloacele structurilor de urgență să crească din punct de vedere al eficienței și specializării.

Dimensionarea și înzestrarea acestora va depinde de capacitatea de susținere financiară din partea administrației centrale și locale corespunzător parcurgerii procesului de tranziție către economia de piață și a însănătoșirii economice preconizate.

În paralel cu realizarea acestora, structurile de protecție civilă de la nivel central și local vor sprijini înființarea unor formațiuni de voluntari, prin intermediul cărora să se reducă timpul de intervenție în caz de dezaastre, precum și cheltuielile de înființare, dotare și funcționare.

- **PARTENERIATUL OPERAȚIONAL INTENSIFICAT** - în concepția națională, sistemul de parteneriat este, în prezent, cea mai bună cale pentru pregătirea structurilor de protecție civilă din România în vederea integrării într-un mediu de securitate colectivă. Se va amplifica dinamica relațiilor cu structurile de protecție civile ale celorlalte state membre NATO. De asemenea, se va

întări colaborarea bilaterală cu țările candidate la integrarea în NATO. În cadrul cooperării bilaterale și multilaterale, structurile sistemului național de protecție civilă din România vor participa la exerciții în cadrul grupărilor de forțe întrunite și la operațiuni multinaționale de sprijin și asistență umanitară. Contribuția va fi, în primul rând, cu Detașamentul de intervenție nominalizat în cadrul inventarului național pentru acțiuni de sprijin și asistență umanitară, precum și cu experți pe domenii specifice din cadrul altor ministere.

În cadrul cooperării subregionale, se va continua încheierea convențiilor bilaterale cu statele vecine, indiferent dacă sunt sau nu membre NATO, în domeniul protecției civile, pentru notificare și sprijin reciproc, în cazul producerii unor dezastre naturale sau tehnologice transfrontaliere.

- INTEGRAREA GRADUALĂ - are în vedere faptul că pentru realizarea obiectivelor de securitate națională, România trebuie să se integreze în instituțiile euro-atlantice și europene și să-și consolideze rolul și locul în alte structuri de securitate. Integrarea în NATO a fost prioritară și reprezintă cea mai bună opțiune pentru România de a avansa către un mediu de securitate colectivă.

Apartenența la NATO. România și-a oferit disponibilitatea de a participa, la solicitarea Centrului Euro-Atlantic de Coordonare a Răspunsului în Caz de Dezastre, EADRCC, la constituirea unei unități multinaționale de răspuns la dezastre, cu Detașamentul de Intervenție nominalizat în cadrul inventarului național la acest organism, precum și cu experți din alte ministere.

Comitetul Superior de Planificare a Urgențelor Civile (SCEPC) din NATO a analizat posibilitatea stabilirii capacității Euro-Atlantice de răspuns în caz de dezastre în folosul țărilor din Consiliul Euro-Atlantic pentru Parteneriat (EAPC), concluzionând că Centrul Euro-Atlantic de Coordonare a Răspunsului în Caz de Dezastre (EADRCC) poate da un răspuns unei țări afectate, la solicitare acesteia sau prin Biroul de Coordonare a Afacerilor Umanitare din ONU (UN-OCHA). Prin constituire și operaționalizarea unei Unități Euro-Atlantice de Răspuns în Caz de Dezastre (EADRU), formată din elemente naționale oferite de țările membre EAPC se realizează un cadru unitar de acțiune pentru înlăturarea urmărilor eventualelor dezastre, în timp mai scurt, cu pierderi și consumuri mai mici. EADRU nu este o forță stabilă, ci o grupare de elemente naționale voluntare de intervenție în caz de dezastre.

În acest sens, principalele direcții de acțiune ale protecției civile din România sunt următoarele:

- îndeplinirea obiectivelor stabilite în Programele Naționale Anuale de pregătire ale Alianței;
- angajarea operațional deplină în alianță;
- abordarea problemelor de securitate și protecția civilă colectivă potrivit noului Concept Strategic al NATO de planificare a urgențelor civile;
- amplificarea progresivă a participării la structurile și acțiunile comune organizate și conduse de Comitetul Superior de Planificare a Urgențelor Civile (SCEPC) din NATO;
- asigurarea capacității reale de răspuns pentru protecția civilă colectivă și pentru implementarea altor măsuri luate de Alianța Nord-Atlantică;
- realizarea deplină a standardizării și interoperabilității cu structuri similare din celelalte țări membre NATO.

România sprijină dezvoltarea Identității de Securitate și Apărare Europeană (ESDI).

Integrarea în Uniunea Europeană

Prin semnarea <<Memorandumului de înțelegere dintre Comunitatea Europeană și România>> privind participarea la mecanismul de întărire a cooperării de asistență în intervențiile specifice protecției civile, România acceptă că importanța semnării de către statele asociate a documentelor de aderare la Mecanism derivă din faptul că aria de acoperire a acestui instrument se extinde pe tot cuprinsul Europei, iar eficiența capacității de răspuns crește prin aportul statelor semnatare care, pe lângă faptul că beneficiază de avantaje, de drepturi, vor trebui să contribuie în aceeași măsură ca și statele membre la menținerea unui nivel ridicat al structurii de răspuns.

Aceasta constituie un element important al politicii de integrare a României reprezentând un instrument de abordare și soluționare a manifestărilor evolutive ale surselor de risc naționale și transnaționale. Intenționăm să sprijinim și să participăm la exercițiile de management a urgențelor civile în caz de dezastre planificate, incluzând operațiuni de răspuns la acestea, prin operațiile de căutare - salvare, precum și de asistență și sprijin umanitar. România își propune să finalizeze crearea cadrului legislativ subsecvent Deciziei Parlamentului și a Consiliului nr. 2850/2000/CE privind stabilirea unui cadru comunitar de cooperare în domeniul poluărilor marine accidentale sau deliberate, concomitent cu intensificarea procesului de implementare a Directivei 96/82 privind controlul accidentelor majore care implică substanțe periculoase (SEVESO).

Participantă activă la Organizația pentru Securitate și Cooperare în Europa România va continua să participe la operațiile de management al urgențelor civile în caz de dezastre. Implicarea în acest gen de operații va demonstra că România este pe deplin angajată în construirea noii arhitecturi a securității și protecției colective, regionale și europene. Participarea noastră va avea la bază interesele naționale. În OSCE, în special, vor fi sprijinite diplomația preventivă, prevenirea și notificarea reciprocă a dezastrelor naturale și tehnologice care pot afecta teritoriul statelor vecine, precum și acordarea de asistență și sprijin umanitar pentru înlăturarea efectelor. Angajamentele se vor materializa în participarea structurilor de protecție civilă din România la inițiativele de cooperare, pentru constituirea unor forțe multinaționale, destinate în special executării misiunilor de sprijin și asistență umanitară.

Integrarea în Organizația Internațională a Protecției Civile (OIPC). Autoritățile naționale vor pregăti și demara demersurile necesare pentru acceptarea protecției civile din România ca membru cu drepturi depline în această organizație. În acest sens, se vor lua măsuri pentru realizarea scopurilor impuse prin "Planul Mondial de acțiune pentru dezvoltarea structurilor de protecție civilă" adoptat la cea de-a XI-a Conferință Mondială a Protecției Civile, desfășurată la BEIJING, în perioada 26 - 28 octombrie 1998, sens în care se vor întreprinde următoarele:

- elaborarea unei doctrine a protecției civile particularizată la specificul, experiența și tradiția României;
- elaborarea unui punct de vedere național și aderarea la o convenție cadru de asistență mutuală în domeniul protecției civile;
- intensificarea eforturilor pentru armonizarea procedurilor aplicate în caz de urgență civilă;
- acceptarea și respectarea principiilor fundamentale ale protecției civile bazate pe valori universal recunoscute;
- elaborarea unui plan de promovare și difuzare a reglementărilor dreptului internațional umanitar în situații de protecție civilă.

MISIUNI STRATEGICE

Misiunile strategice ale protecției civile au la bază obiectivele politicii în domeniul protecției civile și prioritățile acesteia, principiile strategice, hotărârile organismelor de conducere abilitate, precum și evoluția mediului de securitate internă și internațională. În raport cu starea mediului de securitate, misiunile se grupează astfel:

- în timp de pace (în condiții de normalitate sau de producere a unor dezastre care nu impun decretarea stării de urgență);
- în situații de criză determinată de dezastre și decretarea stării de urgență;
- în timp de război.

În timp de pace, structurile de protecție civilă trebuie să acționeze pentru realizarea și creșterea progresivă a unei capacități de răspuns credibilă pentru orice situație la care ar putea fi solicitată, în țară sau străinătate, bazată pe prognoză, planificare, organizare, instruire și cooperare. Principalele misiuni strategice sunt:

- stabilirea forțelor și mijloacelor pentru realizarea unui nivel al capacității de răspuns cât mai apropiat nevoilor determinate de numărul și gradul de pericol al surselor de risc luate în evidență și monitorizate;
 - realizarea măsurilor necesare pentru informarea oportună a factorilor de decizie și alarmarea populației referitor la iminenta producere a dezastrelor naturale și/sau tehnologice sau declanșarea prin surprindere a unor acțiuni militare din interior sau exterior;
 - realizarea măsurilor de protecție a populației și animalelor, bunurilor materiale, valorilor de patrimoniu și factorilor de mediu conform situațiilor de risc la care ar putea fi supus teritoriul național prin evacuare, adăpostire, apărare NBC și asistență sanitară.
 - pregătirea personalului de conducere din comandament și unitățile subordonate, precum și a celor cu atribuții în domeniul protecției civile din administrația publică centrală și locală, de la nivelul instituțiilor publice și agenților economici prin ședințe teoretice și practice, cursuri și convocări în țară și străinătate;
 - instruirea populației neîncadrate, a studenților și elevilor, în vederea însușirii regulilor de comportare înainte, pe timpul și după producerea dezastrelor sau acțiunilor militare, precum și pentru acordarea autoajutorului sau a primului ajutor, în caz de dificultate;
 - asanarea teritoriului național de muniția rămasă neexplodată în urma conflictelor militare sau în cazul tragerilor de instrucție, exercițiilor, aplicațiilor cu trageri de luptă sau experimentărilor în poligoanele Ministerului Apărării Naționale sau ale Ministerului Administrației și Internelor;
 - luarea în evidență a tuturor surselor și zonelor de risc natural și tehnologic existente pe teritoriul, în spațiul aerian și maritim al României;
 - elaborarea prognozelor privind urmările probabile ale producerii unor dezastre, calculul necesarului de forțe și mijloace de intervenție pentru diferite variante;
 - monitorizarea parametrilor de stare cuantificabili la toate sursele de risc luate în evidență, culegerea și prelucrarea datelor și informațiilor referitoare la depășirea limitelor de atenție;
 - inițierea și elaborarea de acte normative, regulamente, instrucțiuni și norme cu privire la organizare, funcționare și principiile de întreținere a structurilor de protecție civilă pe timp de pace, criză sau război;
 - participarea la acțiuni de instruire în comun cu structuri similare din țările vecine, din celelalte țări membre NATO și parteneri;
 - participarea la misiuni de sprijin și asistență umanitară în țările afectate de dezastre majore, la solicitarea acestora, cu aprobarea Parlamentului, conform tratatelor și convențiilor internaționale la care România a aderat, prin elaborarea de proceduri specifice, care să permită un răspuns rapid.
- Toate acestea pot fi considerate ca acțiuni pregătitoare corespunzătoare fazei (fazelor) de predezastru.

În situații de criză determinate de dezastre (situații de urgență):

În conformitate cu tratatele și convențiile internaționale la care România a aderat, protecția civilă nu poate fi implicată în gestionarea unor situații de criză politico-militară sau de altă natură, singura urgență civilă pe care o poate gestiona fiind cea determinată de dezastre.

Întrucât teritoriul României, spațiul său aerian și maritim, constituie arealul de manifestare a majorității tipurilor de dezastre cunoscute, este necesar să existe permanent structuri de protecție civilă capabile să ofere răspunsul ce se impune unor astfel de provocări.

Decretarea <<Stării de Urgență>> din considerentul producerii unui dezastru major este justificată numai de afectarea unei însemnate porțiuni din teritoriul național, existența unui mare număr de pierderi și distrugerii, afectarea parțială sau totală a capacității de răspuns a protecției civile din zona de dezastru.

Gestionarea situațiilor de criză (<<stării de urgență>>) determinate de dezastre revine Comitetului Național pentru Situații de Urgență, care pregătește, organizează și conduce activitățile necesare

conform actelor normative în vigoare. În funcție de situația creată după producerea unui dezastru aceasta poate propune Președintelui României instituirea "Stării de Urgență" pe întreg teritoriul național sau numai într-o anumită zonă, ori de câte ori înlăturarea urmărilor dezastrului nu este posibilă fără instituirea unor măsuri excepționale.

În acest context, misiunile strategice ale protecției civile, indiferent dacă s-a dispus sau nu instituirea stării de urgență, se referă la:

Măsuri pe timpul producerii dezastrului:

- salvarea (prevenirea și protecția) populației, animalelor, bunurilor materiale și valorilor de patrimoniu, de acțiunile distructive ale dezastrului prin înștiințare, alarmare și evacuare sau dispersare temporară, adăpostire, descarcerare;
- decontaminarea chimică radioactivă a personalului, terenului, clădirilor, instalațiilor și echipamentului, în cazul producerii unor accidente nucleare sau chimice;
- limitarea și înlăturarea avariilor la rețelele de utilitate publică;
- izolarea focarelor epidemiilor sau epizootiilor;
- acordarea primului ajutor, trierea și evacuarea răniților la formațiunile medicale fixe sau mobile cele mai apropiate;
- acordarea asistenței medicale specializate și spitalizarea persoanelor rănite, arse, iradiate, contaminate, intoxicate;
- amenajarea unor spații de locuit improvizate sau specializate, inclusiv a unor tabere de sinistrați (refugiați), pentru persoanele rămase fără locuințe;
- paza și supravegherea zonelor calamitate; colectarea, depozitarea, transportul și distribuirea ajutoarelor umanitare de strictă necesitate pentru populația rămasă fără locuințe;
- paza și însoțirea convoaielor umanitare;
- înlăturarea tuturor urmărilor dezastrului și participarea la refacerea condițiilor pentru reluarea, în stare de normalitate a activităților sociale și economice;

Toate acestea se pot desfășura succesiv sau simultan în faza de producere a dezastrului precum și după producerea acestuia (post-dezastru), în acest ultim caz, misiunile fiind împărțite în misiuni post-dezastru pe termen scurt, pe termen mediu, respectiv pe termen lung.

În timp de conflicte militare:

Majoritatea misiunilor protecției civile ce se execută în timp de pace sau în situații de criză se execută și în timp de război, îndeosebi în zonele aflate în afara dispozitivului trupelor, la distanțe apreciabile de zona acțiunilor de luptă. Nu este exclus ca în perioada desfășurării acțiunilor militare, în același areal, să se producă dezastruri naturale sau tehnologice ale căror urmări cumulate să producă efecte greu sau imposibil de suportat de către populația civilă, la înlăturarea cărora, structurile de protecție civilă ajung, uneori, în imposibilitatea de a opune o capacitate de răspuns corespunzătoare.

Misiunile specifice protecției civile, pe timpul conflictelor militare sunt:

- înștiințarea personalului de conducere cu sarcini de răspundere în domeniul protecției civile cu privire la pericolul acțiunilor agresorului din aer, terestru sau de pe mare, pentru anumite zone geografice ale teritoriului național sau pentru anumite direcții operative sau strategice;
- alarmarea personalului de conducere și a populației din zona probabilă de acțiune iminentă a agresiunii din aer, de pe mare sau terestră;
- evacuarea autorităților administrației centrale și locale, a unei părți a populației, animalelor, bunurilor materiale și valorilor de patrimoniu din zona frontierei de stat, din zona acțiunilor de luptă, din marile aglomerări urbane (în mod deosebit din Municipiul București, capitala României și din municipiile reședințele de județ), conform actelor normative în vigoare și a planurilor întocmite din timp;

- adăpostirea personalului de conducere din administrația publică centrală și locală, a altor categorii de personal cu responsabilități în domeniul managementului sistemului național de protecție civilă, a populației necuprinse în măsurile de evacuare;
- dispersarea temporară a salariaților din instituțiile publice și agenții economici cu sarcini în producția națională de apărare, care nu au asigurate spații de adăpostire la locul de muncă sau în localitatea în care-și au domiciliul;
- înlăturarea urmărilor acțiunilor militare prin măsuri specifice corespunzătoare tipului de muniții utilizate de agresor, a efectului și ariei de manifestare a puterii distructive a acestora;
- refacerea infrastructurii protecției civile în teritoriul eliberat, după respingerea agresorului;
- refacerea capacității de intervenție a forțelor și mijloacelor participante la acțiuni de înlăturare a urmărilor acțiunilor militare;
- relocarea autorităților administrației centrale și locale precum și populației evacuate în condițiile asigurării condițiilor de protecție și siguranță;
- participarea la reabilitarea condițiilor de viață și reluarea în normalitate a activităților economice și sociale.

Succesul acțiunilor structurilor de protecție civile din România în prevenirea și protecția populației și bunurilor materiale și în înlăturarea urmărilor acțiunilor militare sau celor provocate de dezastru va depinde, în primul rând, de cantitatea și calitatea informațiilor cu privire la acest aspect, capacitatea de ripostă eficientă a structurilor planificate să participe la acțiuni de intervenție, realizarea, menținerea și dezvoltarea cooperării cu toate forțele capabile să ducă acțiuni de intervenție în folosul protecției civile, operaționalizarea oportună a forțelor de rezervă.

CONDUCEREA SISTEMULUI NAȚIONAL DE PROTECȚIE CIVILĂ

Conducerea de ansamblu a forțelor sistemului național de protecție civilă se realizează prin Parlament, Președintele României, Consiliul Suprem de Apărare a Țării, Guvernul, Primul-ministru. Comitetul Național pentru Situații de Urgență, autoritățile publice centrale și locale cu atribuții în domeniu.

Primul-ministru este șef al Protecției Civile în România și coordonează Comitetul Național pentru Situații de Urgență prin ministrul administrației și internelor.

Potrivit deciziilor autorității naționale de conducere, la nivel național se constituie Inspectoratul General pentru Situații de Urgență în componența Ministerului Administrației și Internelor căruia îi revine responsabilitatea executării conducerii operaționale. Coordonarea unitară a activităților de apărare împotriva dezastrului revine Comitetului Național pentru Situații de Urgență și numai în cazul în care efectele dezastrului, ca arie de manifestare și amploare, pun în pericol securitatea națională.

În conformitate cu legislația în vigoare, acțiunea de evacuare în caz de conflict armat a autorităților administrației centrale și locale, a unor categorii de populație, bunuri materiale și valorilor de patrimoniu este coordonată de Inspectoratul General pentru Situații de Urgență. Punerea în aplicare a planurilor întocmite în timp de pace pentru astfel de situații se execută cu aprobarea Consiliului Suprem de Apărare a Țării sau a Marelui Cartier General în caz de conflict armat.

La nivel local conducerea acțiunilor de protecție civilă se exercită, potrivit legii, de către autoritățile administrației publice, prin comitetele pentru situații de urgență și inspectoratele județene și al Municipiului București pentru situațiile de urgență.

În vederea coordonării unitare a acțiunilor de prevenire, protecție și intervenție pentru înlăturarea efectelor dezastrului naturale și tehnologice pe timp de pace, criză și război, în subordinea Inspectoratului General pentru Situații de Urgență se constituie Centrul Operațional Național, iar la inspectoratele județene pentru situații de urgență, centre operaționale județene, cu serviciul permanent în funcțiune.

Responsabilitatea pentru organizarea, înzestrarea, pregătirea structurilor, a susținerii logistice și administrative a forțelor de intervenție, precum și conducerea operațională curentă a acțiunilor cu caracter teritorial revin Centrului Operațional Național din cadrul Inspectoratului General pentru Situații de Urgență.

Pe timpul situației de urgență sau de criză, Inspectoratul General pentru Situații de Urgență propune ministrului Ministerului Administrației și Internelor mobilizarea unora dintre unitățile sau subunitățile de protecție civilă din rezervă.

În cazul declanșării unui conflict armat Inspectoratul General pentru Situații de Urgență mobilizează, la ordin, toate structurile de rezervă. Coordonarea acțiunilor de protecție civilă, pe timp de război, se realizează de către Marele Cartier General, în compunerea căruia va funcționa o Grupă Operativă de Protecție Civilă, a cărei organizare, înzestrare și atribuții se stabilesc de către șeful Inspectoratului General pentru Situații de Urgență.

Structura Inspectoratului General pentru Situații de Urgență la pace și la război, precum și procedurile de lucru pentru elaborarea concepțiilor, planurilor și documentelor organizatorice de aplicare a acestora vor fi similare standardelor Alianței Nord-Atlantice și celor ale U.E. Procesul de standardizare și interoperabilitate cu structuri similare din celelalte țări membre NATO, are drept scop perfecționarea conducerii structurilor de intervenție la toate nivelurile.

ORGANIZAREA SISTEMULUI NAȚIONAL AL PROTECȚIEI CIVILE

Capabilitățile sistemului național al protecției civile trebuie să corespundă cerințelor legate de îndeplinirea întregii game de măsuri ce-i revin, atât pe timp de pace, pe timp de criză, cât și pe timp de război. Pentru a face față situațiilor de risc la care este supusă populația și bunurile materiale, valorile de patrimoniu, animalele și factorii de mediu Inspectoratul General pentru Situații de Urgență stabilește forțele destinate să ducă acțiuni de intervenție pentru înlăturarea urmărilor dezastrilor, precum și cele ale efectelor acțiunilor militare.

În acest sens, Inspectoratul General pentru Situații de Urgență constituie în timp de pace forțe operaționale iar pe timp de criză sau conflict armat, forțe de rezervă și ia în evidență formațiunile voluntare și organizațiile neguvernamentale cu sarcini în domeniu.

Forțele operaționale sunt alcătuite din Detașamentul de Intervenție de protecție civilă, Detașamentul Pirotehnic, unitățile și secțiile de pompieri militari, spitalele de urgență, serviciile publice de ambulanță și serviciile de medicină legală, alte servicii comunitare cu atribuții în gestionarea urgențelor civile.

La solicitarea organismelor internaționale, a Centrului pentru Coordonare Euro-Atlantică pentru Răspuns la Dezastru (EADRCC) din structura NATO sau a Biroului pentru Asistență Umanitară (OCHA), din structura ONU precum și a unor țări cu care România are încheiate convenții bilaterale în domeniul protecției civile, anumite structuri nominalizate vor participa, cu aprobarea autorității naționale (Parlament, CSAT), la acțiuni de sprijin și asistență umanitară, pe teritoriul altor țări afectate de dezastru.

Pentru îndeplinirea misiunilor specifice, pe teritoriul național, aceste forțe vor coopera cu marile unități, unitățile și subunitățile Ministerului Apărării Naționale și cele ale Ministerului Administrației și Internelor stabilite prin planurile operative, conform legii.

Forțele de rezervă vor fi alcătuite din unități și subunități de protecție civilă care se completează sau se constituie la mobilizare, acestea fiind destinate pentru participarea la înlăturarea urmărilor dezastrilor, pe timp de criză sau război.

Acestea vor acționa direct în subordinea Inspectoratului General pentru Situații de Urgență sau a inspectoratelor județene și cel al Municipiului București în funcție de situațiile create, de natura și urmările dezastrilor.

Formațiunile voluntare de protecție civilă se constituie conform legii, la nivelul localităților, instituțiilor publice și agenților economici și acționează pe timp de pace, criză sau război, în primă

urgență în zone de dezastre pentru salvarea de vieți omenești, acordarea primului ajutor și limitarea extinderii dezastrului.

În funcție de decizia conducătorilor acțiunilor de intervenție, aceste forțe vor continua acțiunile și după intrarea în dispozitiv a formațiunilor specializate, operaționale sau de rezervă.

CONCEPȚIA DE PREGĂTIRE ȘI ANGAJARE A FORȚELOR DE PROTECȚIE CIVILĂ ÎN ACȚIUNI DE LIMITARE ȘI ÎNLĂTURARE A URMĂRILOR DEZASTRELOR ȘI/SAU CONFLICTELOR MILITARE

Pregătirea forțelor cuprinde trei componente: formarea, specializarea și perfecționarea personalului profesionalizat, pregătirea pentru intervenție a structurilor constituite conform legii, specializarea și perfecționarea personalului de conducere din administrația publică centrală și locală cu responsabilități în domeniul protecției civile și apărării împotriva dezastrelor.

Sistemul de învățământ este astfel conceput, încât să asigure o bună pregătire managerială, tehnică și de specialitate. Un rol important în pregătirea și perfecționarea personalului profesionalizat îl va avea Școala Națională de Pregătire în Domeniul Managementului Situațiilor de Urgență.

Un accent deosebit se va pune pe participarea cât mai multor cadre de conducere din structurile sistemului în colegiile, școlile și institutele de pregătire (inclusiv cele în domeniul cunoașterii limbilor străine) din alte țări. Centrul Regional de Pregătire NATO din România va specializa personalul în cunoașterea și lucrul cu procedurile NATO, la nivel tactic și întrunit. Locul și rolul specialiștilor în structura profesională a forțelor de protecție civilă vor fi redefinite.

Pregătirea pentru intervenție a forțelor de protecție civilă are ca obiectiv general creșterea capacității structurilor centrale și zonale, ale formațiunilor profesionalizate și voluntare de a desfășura acțiuni de intervenție, independent și întrunit, în cooperare cu celelalte forțe ale sistemului național de apărare, precum și în cadrul coalițiilor sau alianțelor. Pregătirea pentru intervenție a elementelor componente va avea unele particularități, în funcție de locul lor în structura forțelor de protecție civilă.

Pregătirea pentru intervenție a forțelor operaționale se va executa concomitent cu îndeplinirea misiunilor de bază ce le revin. În perioada premergătoare datei la care vor participa la operațiuni de sprijin și asistență umanitară în afara granițelor țării, ele vor executa o pregătire particularizată intensivă, la specificul fiecărei misiuni. Nucleul activ al forțelor de rezervă execută pregătirea de comandament, concomitent cu activitățile care vizează aplicarea planurilor de mobilizare. Pentru rezerviștii prevăzuți în planurile proprii, structurile care se mobilizează organizează convocări sau concentrări de instrucție.

Principala caracteristică a procesului de pregătire va fi standardizarea instruirii de bază la un nivel maxim posibil pentru fiecare componentă a forțelor de protecție civilă. O atenție deosebită va fi acordată problemelor specifice, procedurilor de stat major și întrebuințării tehnicii de intervenție, punându-se accent pe îndeplinirea misiunilor prin utilizarea în perspectivă a sistemului C3I.

Sarcina prioritară a instruirii o va constitui profesionalizarea personalului potrivit standardelor naționale, ale Alianței Nord-Atlantice și Uniunii Europene.

Personalul profesionalizat va fi instruit în scopul menținerii deprinderilor impuse de utilizarea tehnicii de intervenție necesară îndeplinirii misiunilor.

Treptat, se vor mări numărul antrenamentelor și exercițiilor de specialitate. Instruirea va fi orientată către creșterea stării de operativitate a forțelor.

Forțele operaționale de protecție civilă vor respecta standardele de operativitate stabilite.

Acestea vor fi încadrate în proporție de 90%. Unităților și subunităților nu li se vor repartiza mai puțin de 90% din necesarul tehnicii de luptă. Standardul pentru capacitatea operativă va fi de 80%. În vederea asigurării cerințelor de pregătire vor fi repartizate cel puțin 80% din resursele necesare.

Pe măsură ce resursele necesare vor fi realizate, standardele operative vor fi ridicate la niveluri cât mai înalte.

Concepția de angajare a forțelor de protecție civilă pe plan intern are în vedere trecerea imediată la îndeplinirea unei misiuni de intervenție pentru limitarea și înlăturarea urmărilor unui dezastru, la solicitarea oricărei persoane fizice sau juridice care constată sau ia la cunoștință despre producerea unui dezastru natural sau tehnologic. Angajarea forțelor și mijloacelor de protecție civilă se execută progresiv, după executarea cercetării și recunoașterilor, introducerea în dispozitivul de intervenție a forțelor realizându-se în funcție de volumul pierderilor și distrugerilor constatate.

În cazul participării la operațiuni de sprijin și asistență umanitară în afara granițelor țării, independent sau în compunerea unor forțe multinaționale, forțele române de protecție civilă vor fi organizate și conduse potrivit regulilor de angajare și planurilor operaționale comune convenite, sub comanda autorităților stabilite prin acord.

Primirea sau acordarea de sprijin și asistență umanitară se va efectua conform procedurilor naționale, armonizate cu procedurile partenerilor din NATO și UE și au în vedere eficiență și oportunitate maximă.

Comandamentul național își va exercita autoritatea de personal, de jurisdicție și disciplină, precum și responsabilitățile privind înzestrarea, sprijinul logistic, asistența medicală și spirituală (religioasă). Interacțiunea dintre structurile militare și mediul civil (atât guvernamental, cât și neguvernamental) în care se acționează este important pentru succesul operațiunilor.

LOGISTICA

Logistica trebuie să-și adapteze capacitățile la scopurile și obiectivele cuprinse în strategia protecției civile, prin stabilirea priorităților necesare asigurării unui sprijin adecvat, dinamic și oportun pentru susținerea forțelor. Sistemul logistic trebuie să asigure libertatea de acțiune atât pe timp de pace, cât și în situații de criză sau război. Pentru susținerea participării la noi tipuri de angajamente/misiuni multinaționale de sprijin și asistență umanitară, acesta trebuie să fie suplu și flexibil. În acest scop modernizarea sistemului logistic, va avea în vedere următoarele obiective:

- sistemul logistic al protecției civile să devină un sistem integrat, cu structuri modulare și mobile, interoperabil cu sistemele logistice moderne ale protecției civile din celelalte țări membre NATO, care să asigure o autonomie inițială a unităților în funcție de locul lor în cadrul structurii operaționale;

- asigurarea unui înalt grad de viabilitate, flexibilitate și capacitate de adaptare în sprijinirea forțelor, în funcție de natura misiunilor;

- realizarea unei concepții de planificare centralizată și de implementare descentralizată pentru a asigura sprijinul logistic necesar în vederea executării operațiilor planificate pe teritoriul național și în spațiul de interes strategic;

- dezvoltarea unui sistem informatic de logistică, compatibil cu cel al NATO;

- renunțarea la principiul preventiv planificat, de executare a reparațiilor de tehnică din înzestrare și aplicarea sistemului de mentenanță după necesitate, pe bază de diagnostic;

INFRASTRUCTURA

Pentru îndeplinirea misiunilor specifice, atât pe timp de pace cât și pe timp de criză sau război, protecția civilă trebuie să-și realizeze o infrastructură capabilă să asigure prevenirea și protecția autorităților administrației publice centrale și locale, populației, bunurilor materiale și valorilor de patrimoniu, ca și suportul organizării, pregătirii, desfășurării și conducerii acțiunilor de intervenție pentru înlăturarea urmărilor dezastrului și/sau acțiunilor militare.

Realizarea infrastructurii protecției civile este responsabilitatea autorităților administrației publice, centrale și locale, a personalului de conducere a instituțiilor publice și agenților economici

în baza normelor și instrucțiunilor elaborate de componentele Inspectoratului General pentru Situații de Urgență.

Infrastructura protecției civile constă în construcții și instalații permanente, dar și mobile, executate din timp.

Infrastructura de protecție civilă se materializează în:

- locuri special amenajate pentru observare (puncte de observare) construcții permanente sau improvizate dispuse pe construcții înalte sau forme de relief proeminente din apropierea localităților sau obiectivelor economice surse de risc;

- linii telefonice proprii, permanente sau temporare, pentru înștiințarea organelor de conducere în cazul pericolului producerii unor dezastre sau în caz de conflict militar;

- frecvențe radio proprii repartizate de autoritatea națională în domeniu pentru nevoi de comunicații;

- sistem principal de alarmare a populației despre pericolul iminent al producerii dezastrelor sau atacurilor inamice, în caz de conflict militar, compus din sirene electrice, electronice și dinamice de diferite capacități, cofrete cu sau fără automate de semnal și circuite de acționare;

- sistem secundar de alarmare, cu aceleași atribuții, compus din sirene de incintă, motosirene, fluierie cu aburi sau aer comprimat, sirene manuale, clopote, toacă și panouri optico-acustice;

- sistem de adăpostire necesar protejării populației în cazul producerii unor dezastre tehnologice la sursele de risc nuclear și chimic sau în caz de conflict armat, compus din construcții permanente, adăposturi de protecție civilă pentru conducere (puncte de comandă) și pentru populație și salariați, adăposturi în subsoluri fără instalații speciale, spații și subsoluri neamenajate, tunele tehnologice, peșteri, stații de metrou, tranșee și șanțuri adăpost acoperite sau neacoperite, adăposturi individuale la locul de muncă sau în locuințe proprietate personală (în apropierea acesteia), în caz de contaminare;

- puncte de decontaminare radioactivă, chimică sau biologică amenajate în cadrul unor băi comunale sau a grupurilor sanitare de pe lângă internate și cămine, precum și spălătorii chimice sau auto ce necesită amenajări simple în vederea realizării unui flux de personal, tehnică, echipament și instalații, ce urmează a fi trecute prin aceste puncte;

- sediul (cazarmile) instituțiilor, unităților și formațiunilor militare profesionale care să includă spații de lucru pentru personal, spații pentru depozitare materiale și tehnică, săli și poligoane de pregătire, alte facilități.

Cetățenii neîncadrați în muncă sunt obligați să-și procure contra cost sau să-și confecționeze după tipare (modele) elaborate de Inspectoratul General pentru Situații de Urgență, mijloace de protecție individuală. De asemenea, cetățenii care își construiesc locuințe sunt obligați să-și amenajeze la subsolul acelei construcții, spații de adăpostire, potrivit normelor legale în vigoare.

Inspectoratul General pentru Situații de Urgență analizează anual gradul realizării suportului logistic și prezintă periodic, în ședințele Consiliului Național pentru Situații de Urgență și cele ale Consiliului Suprem de Apărare a Țării realizările și neajunsurile din acest domeniu. Insuficiența fondurilor bugetare anuale naționale și locale va conduce la căutarea de noi soluții, pentru asigurarea unei depline protecții a populației în cazul producerii unor dezastre și/sau a declanșării unor conflicte armate.

RESURSELE PROTECȚIEI CIVILE

Resursele protecției civile cuprind personalul, mijloacele financiare, tehnologice, științifice, materiale și de altă natură care vor fi alocate pentru asigurarea îndeplinirii atribuțiilor ce revin structurilor sistemului național al protecției civile. Ele determină din punct de vedere cantitativ și calitativ, compunerea forțelor și dotarea lor cu tehnică de intervenție necesară.

Sistemul românesc de planificare, programare și bugetare face eforturi pentru a deveni compatibil cu sistemele similare ale celorlalte state membre NATO. Abordarea integrată a gestionării resurselor

va fi în concordanță cu misiunile forțelor de intervenție și va influența direct capacitățile protecției civile.

Efectivele profesionalizate ale forțelor de protecție civilă nu sunt supuse procesului de reducere, fenomenul de restructurare având numai sensul modernizării și al îndeplinirii cerințelor de asigurare a unei reale protecții a populației, bunurilor materiale și valorilor de patrimoniu în caz de dezastre sau conflict armat.

În primul rând fondurile vor fi repartizate cu prioritate, pentru programele care asigură realizarea eficienței și economisirea costurilor printr-o eliminare rapidă a mijloacelor și programelor care nu mai sunt necesare. În al doilea rând, o direcție prioritară va fi echilibrarea bugetului în privința alocării resurselor. În anul 2005, bugetul de venituri și cheltuieli pentru protecție civilă va alocă 56% pentru personal, 13% pentru operare și mentenanță, 18% pentru achiziționare de tehnică pentru intervenție, 13% pentru regie. Estimăm că în anul 2008 să ajungem la standardele realizate de celelalte state membre ale Alianței Nord-Atlantice (40% - personal, 35 - 40% - înzestrare, 25 - 20% - operare și mentenanță).

Alocarea resurselor va fi strâns legată de bugetul prevăzut pentru procesul multinațional de planificare. Procesul cuprinde două faze. În prima fază (2005 - 2008), activitatea va fi concentrată pe orientarea resurselor către constituirea și operaționalizarea Inspectoratului General pentru Situații de Urgență și către restructurarea forțelor operaționale, la nivelul cerințelor minime pentru a asigura prevenirea, protecția și intervenția în caz de dezastre și pentru interoperabilitate. Faza a doua (2008 - 2012) se va concentra în special pe modernizarea tehnicii și aparaturii pentru intervenție. Fazele procesului se întrepătrund, iar termenul limită pentru executarea lor se poate modifica în funcție de alocarea fondurilor de la bugetul de stat și bugetele locale.
